SCHEDIASMA DE NUCIBUS MARGACEIS VILGO NERGEL-NÜSSE

♦

RITTER

VIRIS
ACADEMIÆ CÆSAREÆ LEOPOLDINO-CAROLINÆ NATVRÆ
CVRIOSORVM
PERILLVSTRI ATQVE MAGNIFICO
DN. PRÆSIDI
D. ANDREÆ ELIÆ BVCHNER,
ARCHIATRO ET COMITI PALATINO CÆSAREO
S. R. I. NOBILI
MEDICINÆ ET CHYMIAE PROFESS. PVBL. ORDINARIO
FACVLTATISQVE MEDICAE ADSESSORI
IN ACADEMIA GERANA
SOCIETATIS
SCIENTIARVM REGIO-PRVSSICÆ
SOCIO
RELIQVISQVE MEMBRIS
EXCELLENTISSIMIS CONSVLTISSIMIS EXPERIENTISSIMIS
DOCTISSIMIS SPECTATISSIMIS
PRO CVJVSVIS ORDINE AC DIGNITATE HONORATISSIMIS
PATRONIS FAVTORIBVS COLLEGIS
NOSTRIS
DEMISSE ATQVE MIRIFICE COLENDIS
SCHEDIASMA
DE
NVCIBVS MARGACEIS
VVLGO
Mergel-Nüsse

MISSVM
AB
ALBERTO RITTER
GYMNASII REGIO-ILFELDIACI PRO-RECTORE
IMPRESSVMQVE.

CVM TABVLA ÆNEA

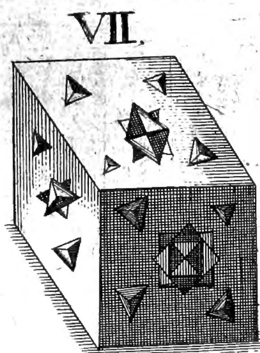
HELMSTADII, MDCCXXXX.

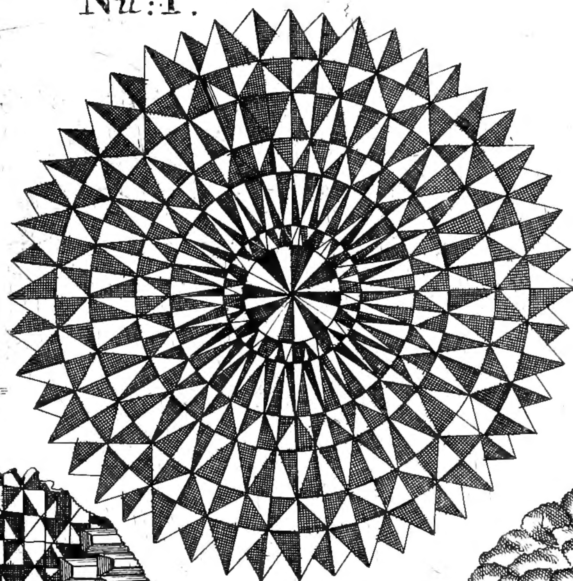
Divinus Plato:

DEVS SEMPER GEOMETRICA EXERCET.

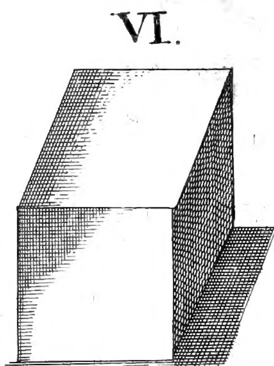
Nū: I.

VII.

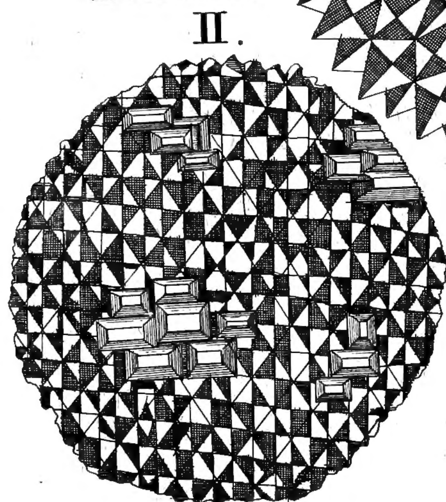

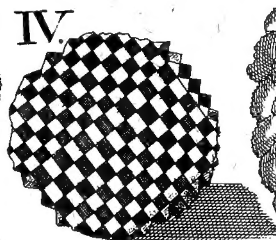
VI.

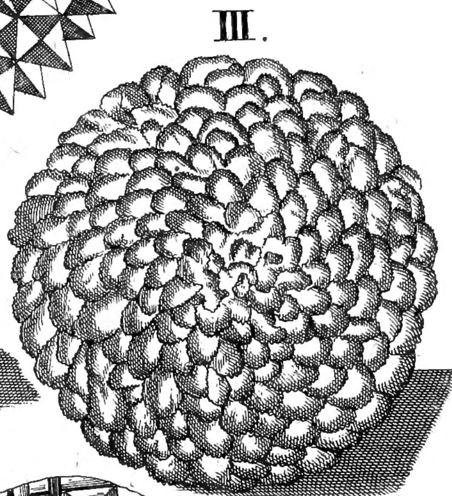
II.

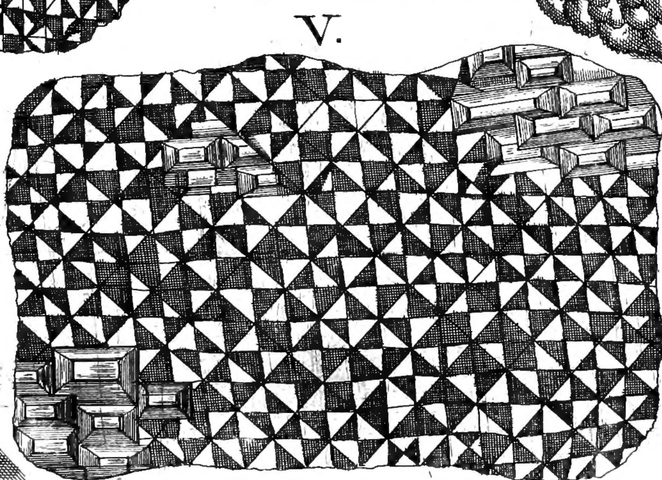
IV.

III.

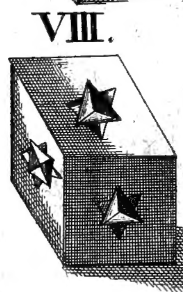
V.

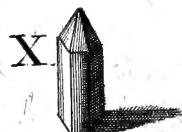
X.

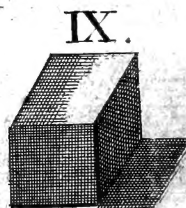
VIII.

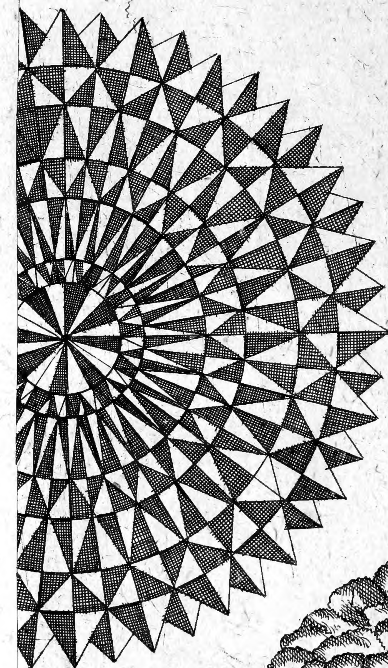

X.

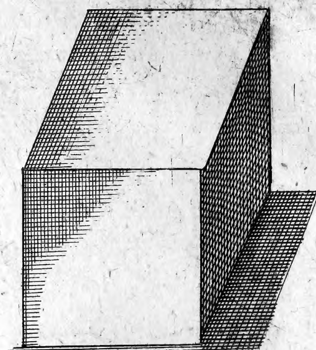

IX.

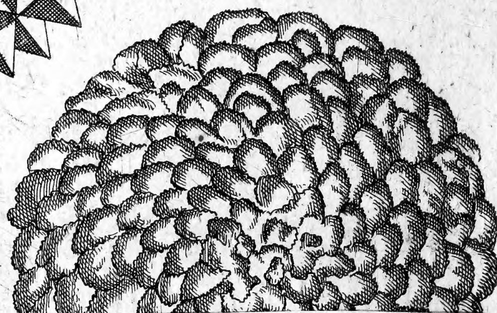

VI.

III.

I. N. I.

RES naturae mirabiles saepius immo saepissime negligi propter vel hominum incuriam, vel ignorantiam, vel minorem curiositatem, vel frequentiam vel denique nullam notabilem vtilitatem, quotidiana edocet experientia, & quamquam non *Vos* solum, *Viri Excellentissimi*, sed etiam saniores omnes nobiscum consentientes habere facillime credimus, nihil ominus rei veritatem exemplo euincemus luculentissimo.

Exiguum ante tempus cum quodam amico nobis quam honoratissimo eramus in colloquio, hic forte fortuna-

na sermones inter alios mentionem iniiciebat nucum quarumdam Mergelnüsse dictarum: nominatio vero haec singularis quum nobis videretur, de qua antea neque audiueramus quidquam, neque legeramus in vllo Curiosorum scripto, curiosos nos reddebat, vt in rem eo diligentius inquirerem, quo minus noster amicus praeter nomen, figuram externam, grauitatemque aliud quid nobis sciscitantibus indicare poterat, quae nunc hac ex parte in nostram pervenerunt notitiam, ea *Vobis*cum, *Viri doctrina praestantissimi*, *Patroni summi*, breuibus tamen verbis, communicare hoc ipso schediasmate decreuimus, id quod sit pensi symbolici loco pro consuetudine *Vobis* ab *Antecessoribus Vestris* tradita, quando nos dignati estis *Vestro* in Ordine splendidissimo nobis locum nuperrime attribuere, quam plane singularem gratiam atque fauorem heic debite praedicamus & celebramus, animoque agnoscimus gratissimo.

Nominatarum nucum margacearum locus natalis (*) pro Physicorum colloquendi more consueto sunt duae præfecturae Ertzen & Sternberg ad latus occidentale Visurgis fluminis sitae, illa pertinet ad Ducatum Calenbergicum, haec ad finitimum Comitatum Lippensem, sed iam paret quasi pignus pro grandi pecuniae summa mutuo in illam data iurisdictioni Hannoueranae, ambae sunt maximae, commodissimaeque propter agros optimos & fructuosissimos, siluas utiles, prataque herbosa; in praefectura Ertzen iacet pagus iudicialis Dn. de Münchhausen Schwöb-

(*) De hoc concreto marchasitico Ertzensi conf. Dom. D. Brückmanni obs. in Commercii litt. Norici An. 1740. Hebdomad. VI. pag. 44. cum fig. aenea.

Schwöbber, adpellatus, qui in tota Saxonia Inferiore satis fama celebratus propter viuarium instructum variis animalibus rarioribus, ambulacra laeta ex abietibus altissimis, vmbrosis, praeprimis hortum suum amoenissimum, cultissimumque, propterque fructus in eo exoticos plurimos, rarissimos Indiae tam Orientalis quam Occidentalis; hic namque primus omnium fructum Americanum dulcissimum, Europaeis antea ignotum, Ananas dictum, (*) 1717. maturum protulit; tempore, quo aquae salubres Pyrmontanae bibuntur, a quibus haut procul abest, maxima in eo est hominum celebritas, optimo iure hunc hortum omnibus Principum, immo multis Regum hortis longe praeponimus, versus in eum elegantes, eiusque aedificatorem a poeta anonymo compositi quondam ad manus nostras peruenerunt, quos, quum typis non sint exscripti, Lectori beneuolo non ingratos futuros autumamus, quando heic illos inserimus, qui sunt cum epigraphe:

Othoni de Münchhausen Bruns. & Lüneb. Provincialis aerarii Consiliario extera & longinqua ex regione quaesitis arboribus mira fructuum olerumque rariorum copia hortos splendide condecoranti, sed proxi-

)(3 miore

(*) Fructum *Ananas* Neuhof in der Gesandschaft der Ost-Indischen Gesellschaft an den Tartar Cham und Sinesischen Kayser, pag. 345. sq. describit, delineat, eiusque plantationem, saporem naturalem, utilitatem atque noxiam indicat pluribus. Similiter vide Mich. Frider. Lochneri Commentat. de Ananasa sive Nuce pinea Indica, vulgo Pinhas, quae prodiit Norimbergae forma quarta cum figuris.

miore agnato ex fratre nepote de Münchhausen Equ. Legionis Chiliarcha in generum ascito vetustae familiae perennitati feliciter consulenti amicae gratulantur Musae

Quidquid ab Indorum pretiosis prouenit aruis,
Munichhausiadis splendidus hortus habet.
Nympha loci miratur ibi felicia nasci
prodigia, & rigidum non metuisse gelu.
Climata mutauit cultor, dum messe beata
Saxonis Eoas gleba ministrat opes.
Hic mala Hesperidum sol hic maturat Anhana,
Quaeque dedit Ganges, ripa Visurgis alit.
Sed licet extrema renovet pomaria fronde,
non amat antiquum sic renovare genus.
Ille peregrinas hortis studet addere stirpes,
sed generum stirpis gaudet habere suae,
Quem Bellona diu duris exercuit armis,
ad dulces pugnas nunc vocat almus Hymen,
Foecundant soceri Flora, & Pomona labores,
Foecundet generi sic quoque Juno Torum.
Prolifer hortorum cultor nisi debita reddas
promeritae genti germina, iniquus eris.
Noster Otho raris Viridaria fructibus ornat,
Tu thalamo fructus grate Priape para.

Domus autem praetoria Ertzen cum ceteris aedificiis oeconomicis ex lapidibus nouissime & bellissime constructa directore Praefecto supremo Dn. Jost Henrich Voigt piae memoriae, qui viuus excellens Mathematicus & Oeconomus in terra Hanouerana floruit, sibique memoriam con-

condidit non vulgarem in orbe mathematico inuentione sua noua, praeclara, vtili molae tritoriae; (*) alter huius filius, iam placide defunctus, paternam gloriam imitatus Otto Ludvvig Voigt, Praefectus supremus Calenbergicus, nec non Commissarius Anglicano-Regius, aeque egregius Mathematicus immortalitatem nominis sibi comparauit directione aedificationis cataractae Hamelensis, quondam **die Hämelische Schlacht** propter frequentiores in ea fractas oppressasque naves dictæ, operis mirifici, operosi, quod prioribus temporibus exercitatissimi Mathematici desperaverunt, sumtuosi, plus quippe centum millia thalerorum in illo sunt consumta, quare etiam in rei memoriam ad seros posteros duraturam moneta argentea maior, vulgo medaille, est cussa, valens ipsos duos thaleros & sedecim grossos, communiter **zwey** Species-**Thaler**, quae repræsentat in uno latere imaginem regis pectoralem cum epigraphe: GEORGIVS II. D. G. M. BRIT. F. ET H. REX F. D. B. ET L. D. S. R. I. A. T. E T E. sub imagine legitur: Hannibal; in altero autem latere videmus Vrbem Hamelam cum suis munimentis, flumini Visurgi adsitam, & ponte, itemque **den Werder**, in hoc parmulam, vulgo **ein** Ravelin, & cataractam novissime exstructam, in hac navem transeuntem, adhuc aliam in flumine, infra legitur:

Vndarum impetu Cataractis temperato
prope Hamelam
M. D. C. C. XXXIIII.

In adductis vero præfecturis sunt fodinæ margaceæ plurimæ in summam rusticorum commoditatem utilitatemque,

(*) vide sis Miscellanea Berolinens. Tom. I. pag. 325. sq. tab. 31. Valentini Museum Museorum Part. III.

que, qua terra margacea fimi loco, agros refovent ſuos, in quibusdam harum, ſed non omnibus, imprimis ad pagum Ertzen occidentem verſus leguntur nuces noſtræ margaceæ, & quidem notandum, ſtratum eſſe in fodinis indicatis ſupra ſtratum, modo margæ optimæ, modo ochræ, quam agricolæ vocant **taube Erde**, quia non apta ad terram refovendam, atque in hac ipſa ochra reperiuntur ſæpius, aſt non cumulate, quoque aratro eruuntur dictæ nuces margaceæ interdum etiam cryſtalli minores elegantiſſimæ, ſplendidiſſimæ, perlucidæ, quinquangulares, ſexangulares ſimul fodiuntur, rariſſime quamvis.

Tabul. æn. No X.

Nomen quod attinet, nequaquam in has nuces quadrat, neque quoad formam externam neque quoad ſtructuram internam: illa enim plerumque rotunda, vel huic proxima, perraro alia, hæc ſplendens, ſolida, & ex centro verſus peripheriam radioſa. Equidem ſunt, qui narrant, quasdam fuiſſe repertas, quæ fractæ continuiſſent terram laxiorem, friabilem, fuſco-rubram, ochraceam: nobis autem hoc non evenit, quamquam plures viginti vel quadraginta malleo diffregimus, & ſi ita eſſet, non videmus, quomodo talis terra nucis nucleo poſſit comparari; interim cogimur, hanc denominationem retinere, tamquam ſemel receptam, notamque cuivis plebeio illorum locorum.

Quando vero has nuces paulo adcuratius contemplamur, & perquirimus, nihil aliud ſunt, quam metallum immaturum & imperfectum, * vel metallum embryonatum, ** fugax, radioſum, ſplendens, vari coloratum, grave, durum, fragile, ex mercurii principiis, ſed magis digeſtis & coa-

* Valentini Armamentarium Naturæ pag. 158.

** Vateri Phyſiologia pag. 398. ſeq. Volckmanni Sileſia Subterranea pag. 244.

coagulatis ortum; variis notatur nominibus, * communiter audit pyrites metallaris, marcasita, ovum philosophicum, **Kieß, Kieß-Nüsse, Berg-Eyer, Ertzt-Blumen,** quoniam metallifossores credunt, illud spem facere de argento futuro.

Differentia vero pyritæ est multiplex & varia, differt enim:

Primo ratione internæ *essentiæ*, & est vel *pyrites ferreo-sulphureus*, **Eisen-Schwefel-Kieß,** quando nimirum ferrum prævalet, cuiusmodi maior pyritarum pars est, qualis ipse noster pyrites in examine metallico repertus, insuper centumpondium continuit viginti quinque ad usque triginta quinque libras sulphuris; reliquas etiam pyritæ ferreo-sulphurei notas habet characteristicas, videlicet 1) colorem albo-splendentem argenti instar, 2) emissionem spiculorum martialium, quando chalybe percutitur, 3) malleo contritum magnes ad se trahit, 4) colorem in superficie ferruginosum; porro vel *pyrites cupreo-sulphureus*, **Kupfer-Schwefel-Kieß,** quando cuprum prævalet vel pyrites sulphureus, **Schwefel-Kieß,** quando prægnans sulphure; vel denique *pyrites sulphureo-vitriolatus*, **Vitril-Schwefel-Kieß,** quando prægnans vitriolo, & hic brevi tempore se prodit, dum æri libero expositus, vel humore conspersus facile emittit sal vitriolicum capillare canum, & redigitur in pulverem canum; Experto credere poteris Roberto, siquidem sæpius locellos scrinii nostri, in quibus adservabamus asteritas pyritosos, cornua Ammonis pyritosa, ligna pyritosa, alia, invenimus vacuos, horumque loco nihil aliud reliquum, quam pulverem canum, & initio cogita-

)( )(

* Experient. D. Henckel Pyritologia pag. 64. seqq.

gitabamus, donec rem aliquanto amplius animo amplectabamur nostro, manum furacem illa abstulisse; praeterea notamus, pyritem existere posse sine vitriolo, sed nunquam sine sulphure. *

Secundo ratione *coloris* præsertim interni, qui triplex erit, nimirum *color albus* vel argenteus, & hic est proprius pyritæ ferreo & vitriolato; *color subflavus*, qui proprius pyritæ cupreo; denique *color flavus*, qui proprius pyritæ sulphureo: Ceterum quidem pyrites aliis coloribus pulcerrimis, hilarissimis, videlicet rubicundo, ruso, flavo, cæruleo, viridi schmaragdino, vel in superficie, vel in fissuris, vel in scissione violenta & inæquali pingi solet, horum vero caussam rectius effluviis metallicis, atque horum adflatui, vulgo **Anwitterung**, & variæ fractioni radiorum lucis incidentis tribuemus.

Quare etiam frons pyritæ prima, dicam, color ejus aureus decepit multos, inprimis auri avidissimos Alchimistas, quos diis iratis natos esse censemus, miserrime fefellit, ut carbonem pro thesauro invenerint, qui tamen proverbium teutonicum vetustissimum, verissimumque cum animo suo debuissent cogitare:

Es ist nicht alles Gold, was glänzet.

Tertio ratione *formæ*, quam dispertimur in *ordinariam*, hæc est globosa & angularis; in *extraordinariam*, hæc est cellularis, fistularis, cristata, ptismatica, lamellosa, tabularis, tubulosa, botryformis, styliformis, stellata, ovata, reniformis, & cylindrica; ** in *singularem*, ex pyritis nostris exemplaria aliquot eximia sane & pulcra *Vobis, Viri Excellentissimi*, Curiosisque omnibus ante oculos ponimus ære excussa, hisque describimus verbis: Num.

* Curiosiss. D. Henckel loc. cit.

** Idem ibidem pag. 155.

Num. I. Est pyrites exacte sphæricus, quamvis aculeatus, magnitudine naturali, ponderat unam libram & sedecim semuncias, colore aureo jucundissimo tinctus, cujus diameter emetitur tres digitos cum semisse; de hujusmodi pyritis Excellentiss. D. Kundmann * Marcasita, inquit, aurea, Gold-Kies, polygona rarissima, ex meris cubis formata, qualem delineavit, descripsitque Wormius. ** Tab. an.

Num. II. Pyrites globosus aculeatus intermistis parallelogrammis rarioribus, magnitudine sua naturali, ponderat viginti & duos semuncias, colore badio, hujus diameter metitur duos pollices cum semisse.

Num. III. Pyrites rotundus, quasi nubilus, magnitudine naturali, cujus diameter emetitur duos digitos cum semisse, ponderat viginti & septem semuncias, ochra involutus vel incrustatus.

Num. IV. Pyrites orbicularis denticulatus, magnitudine sua naturali, cujus diameter ipse pollex est, pendit tres semuncias, colore ferrugineo.

Num. V. Pyrites tabularis ex meris cubis & parallelogrammis conflatus, cujus longitudo quatuor digiti, latitudo duo digiti cum dimidio, crassities semidigitus, pendit quatuordecim semuncias cum dimidia.

Num. VI. Cubus perfectus superficiebus planis & æquis, corpus est pollicare, ponderat quatuor semuncias, ochra obtectus.

Num. VII. Cubus antecedenti magnitudine & pondere similis, in hoc autem differt, quod ex ejus sex superficiebus in medio quasi progerminent anguli novorum cuborum, & quis non videt, hanc progerminationem esse veram,

* vide ejus Promtuarium Rerum Natur. & Artificial. pag. 279.
** In suo Museo libr. I. cap. III. pag. 40.

adæquatam, primariam Originem omnium globorum pyritoſorum, dum cubus cubum progerminat, donicum excreſcat in globum, horum vero vel regularitas vel irregularitas eſt modo accidentale quid.

Num. VIII. & IX. Hi duo cubi a prioribus deſcriptis plane non differunt niſi magnitudine atque pondere, illa in minore cubo eſt ſemidigitus, hoc unica ſemuncia.

Pyrites noſtri reliqui fere omnes ſunt globi inæquales, pauciſſimi regulares, & ochra in qua jacent, incruſtati. Ceterum hoc loco non intermittimus, quod noſtrum a nobis requirit officium, publice gratias agere quam maximas *Dn. Adolpho Friderico Voigt*, *Præfecto Supremo Ertzenſi*, pro ejus humanitate & gratificatione plane ſingulari, quod non promte ſolum reſcripſerit noſtris ad eum exaratis litteris, noſque docuerit de circumſtantiis neceſſariis, ſed etiam ad ducenta pyritarum exemplaria transmiſerit, quæ humanitas & gratificatio ſane non vulgaris haut tacenda, potius multis minus officioſis prædicanda atque adprecanda.

Varias pyritarum figuras cubicam, ſphæricam, anguloſam, quadratam, parallelo grammaticam, hexagonam, octangularem, dodecangularem, alias, quod concernit, hæ omnes originem ſuam debent ſalibus deliteſcentibus, varie cryſtalliſatis, ſibi coaptatis, dum ſal commune format figuram cubicam nitrum prismaticam, tartarus & vitriolum figuras angulares quaſcunque. *

Singularibus pyritis optimo jure adnumeramus illos figuratos, communiter eleganter ſignatos, vel quos naturæ luſus vocare conſuevimus, vel qui teſtantur de fatali, triſti

* Langius in Hiſtoria Lapid. Figur. Helvet. pag. 2. ſeq. it. pag. 14. Celeberr. Hollmann in Philoſophia naturali pag. 715.

tristi cataclysmo Noachico, quosque partim ipsi in scriniis nostris sepositos adservamus, partim ex aliorum Curiosorum scriptis collegimus:

Primum omnium occupabit locum *Cornu Ammonis* pyritosum, hoc legitur diversis in locis, tantaque copia, ut iis currus quadrigarum onerare possimus. Langii Historia Lapid. Figurat. Helvetiæ pag. 91. 98. Scheuchzer Oryctographia Helvetiæ pag. 260. seq Kundmann **Seltenheiten der Natur und Kunst** tab IV num. 4. seq Excellent. D Brückmann Epist Itin. VII pag. 7. Baieri Oryctographia Norica pag. 63. seq. Bauhinus de Balneo Bollensi libr. IV. pag. 15. seqq. D. Bytemeister in Catalago Apparat. Curiosorum pag. 51. tab. XXII. num. 268. seqq.

Buccinites, *Turbinites*, *Terebratulæ* } Langii Hist. Lap. Fig. pag. 109. III. 157.

Cochlites, *Pectunculus*, *Tellinæ*, *Belemnites* } Scheuchzer Oryct. Helv. pag. 278. seq. 306. & 159.

Musculi bivalves, fluviatiles, *Glossopetra*, *Belemnites*, *Pectines* bivalves } Celeberr. D. Brückmann. { Epist. Itin. 64. p. 5. Epist. Itin. 19. p. 6. Epist. Itin. 65. p. 12. Epist. Itin. 84. p. 10.

Astroites Bauhinus l. l. c. Experient. D. Henckel in Pyritologia tab. VII.

Mytilus minor fluviatilis, *Belemnites* } Baier Oryct. Nor. pag. 74. tab. 4. f. 5. 6. it. pag. 38.

Lapis judaicus, *Cochlites* } Bauhinus l. c.

Fungites] Curiosf. D. Henckel loc. cit. 8. tab. 8.
Concha fatiſcens]

Trochi lapidei, orbis ſuperior ænea armatura fulgens, Scheuchzer l. c. pag. 277. & Lachmund in Oryctographia Hildeſienſi pag. 20. armari, inquit, ſolent lapides pyritæ, ut Belemnites, cornu, conchites, ceteri.

Lithoxylon pyritoſum, Liſter de Font. Medic. Angliæ p. 23. Wormii Muſeum p. 4. Excellent. D. Bruckmann Epiſt. Itin. 84. p. 12. Bũttneri Coralliographia Subterranea p. 36 Volckmann Sileſia Subterr. p. 88. Mylius Saxonia ſubterr. Part. I. p. 63. Experient. D. Henckel l. c. p. 336.

Echinus rariſſimus, Scheuchzer. l. c. p. 318. oculatiſſimus Langius l. c. p. 118. ſcribit: Echinos marcaſitaceos huc usque non obſervavi.

Integram *cancri fluviatilis chelam* marcaſitaceam ex Maris Germanici inſula **Helgeland**, litori Schleſvicenſi confine, adſervat Curioſiſſ. D. Brückmann in Technophylacio ſuo inſtructiſſimo, id quod nobis litteris ſuis nuperrimis benigne ſignificavit.

Vſus pyritarum erit triplex, vel mechanicus, vel phyſicus, vel denique medicus.

Mechanicus:

Kies-Drusen inſerviunt exornationi cryptarum, ſcriniorum, caminorum, propter colores varios ac ſuaves, etiam propter figuras ſuas & repræſentationes ſæpius mirabiles, & gratiſſimas, ab humido vero æreo facile rediguntur in pulverem.

Pyrites ferreus ad excitandum ignem eſt aptiſſimus, nullus quippe ictus incaſſum erit, hinc in igniariis utiliter adhibetur, & Germani veteres pyritis præparatis communiter utebantur in catapultis rotatis, & in bombardis manuariis ad ignem eliciendum ſclopeti explodendi. Py-

Pyrites quandoque utilis fusoribus metallicis, fluoris loco, ad metalla liquanda.

Ex pyritis coquitur sulphur, arsenicum, vitriolum, si tibi volupe, plura hac ex parte legere poteris in Lohneisens Bericht vom Bergwerck p. 80. & in Röslers Berg-Bau-Spiegel lib. VI. Cap. XVI. p. 155.

Physicus:

Dn. Lemmery ad demonstrandum terræ motum utitur sulphure, limatura martis, & ope aquæ cogit in massam, hæc libero aere posita post paucas horas incalescit, rimas agit, exhalat vapores calidos, immo igneos. Memoires de l'Academie Royale, l'an 1700. p. 131. seqq. Fere simile quid nobis nec sperantibus nec cogitantibus quidem evenit cum argilla Walbeccensi, (Walbeck autem est oppidum sine muris Helmstadio proximum Ducatus Magdeburgici cum ecclesia cathedrali Canonicorum Secularium in monte sita, quod fluvius Allera perfluit,) qua in latent frequentiores pyritæ rotundi multo vitriolo prægnantes, quales describuntur Almerodani Hassiæ a D. Rosino, vide sis hujus epistolam in Experient. D. Henckel Pyritologia p. 976. seqq hanc adservabamus in olla fictili minore, optime cocta, nullo operculo tecta, ceterum collo satis amplo, factum vero, ut post aliquot tempus in superficie adparerent efflorescentiæ atramentosæ, albæ, crystallinæ ac plumosæ, ac si massa mucore obducta esset, porro hæc fermentare incipiebat, & plane ollula effluebat, denique ipsam ollam disrumpebat.

Argilla, ex qua prodeunt marcasitæ aere sub tecto per aliquot menses exposita in frustula fatiscit, quæ in nigrum abeunt pulverem, eaque odorem spargunt acidum, tumque ex iisdem vitriolum elici potest. Interjecto aliquot

anno-

annorum ſpatio hoc argillæ genus odorem ſpirat ſulphureum, & in marcaſitas cujusvis magnitudinis abit. Dn. Hamel Hiſtoria Regiæ Scientiarum Academiæ p. 18. ſeq.

Medicus:

Pyrites ex ſale & ſulphure originem habens, natura ſua ſumme eſt calidus ac corroſivus, hinc calefacit, ſiccat, diſcutit, humores attenuat, mundificat, oculorum obfuſcationibus auxiliatur, & carnis excreſcentiam prohibet & abſumit. Langius l. c. p. 14 & 21.

Ex terra ſolari Hasſiaca inprimis, quæ nihil aliud, quam pyrites Martialis, in officinis pharmacevticis paratur Tinctura Vitrioli Martis Ludovici, aliaque medicamenta.

Quod reliquum eſt, ne huic ſcripturæ poſitos limites transgrediamur, ſummum Dei Numen vehementer etiam atque etiam oramus, jubeat, Tu, præprimis, *Vir illuſtris*, *Mæcenas ſumme*, quam diutiſſime adhuc ſuperſis, tamquam firmiſſimum Societatis fidei *Tuæ* a Cæſarea Majeſtate concreditæ fulcimentum, quo reliqua membra nullo non tempore tute & feliciter niti poſſint, ſidus fulgentiſſimum orbis litterati, ornamentum plane ſingulare vetuſtæ Academiæ Geranæ, non minus familiæ Büchnerianæ florentiſſimæ, celeberrimæ, ſolamen auxiliumque certiſſimum ægrotorum, morbis gravibus oppreſſorum omnium; Vigeant, floreant inſuper cuncta Soc. membra ac *Socii reliqui*, *Collegæ noſtri maxime ſuſpiciendi*, ſint ſalvi incolumesque, quo ſufficiant laboribus ſuis doctiſſimis atque laudabilibus, agantque quam feliciſſime ſemper!

